

† CASIAN,
*din darul lui Dumnezeu,
Arhiepiscopul Dunării de Jos,
preacuvioșilor și preacucernicilor părinți,
cinului monahal și tuturor dreptmăritorilor creștini
din Eparhia noastră, pace în inimi, bucurii autentice
și sănătate deplină de Sfintele Sărbători ale Nașterii Domnului,
Bobotezei și Anului Nou, iar, de la smerenia mea,
prețuire și arhieresti binecuvântări.*

Frați creștini,

Cu ce cuvinte omenești, cu ce gânduri și, mai ales, cu ce stări sufletești se cuvine astăzi, când ne-am întrunit în sfintele biserici, la Dumnezeiasca Liturghie, să exprimăm împreună, mici și mari, apropiați ori îndepărtați, prieteni și neprieteni, cunoscuți și necunoscuți, triști și veseli, tineri ori vârstnici, însemnătatea reală a Nașterii Domnului?

Cum să înțelegem noi, în zilele noastre, Nașterea Domnului și, mai ales, formele de manifestare a noastră creștinească, precum înaintașii, pe firul a două mii de ani de la minunea de la Betleem? Evenimentul unic al discreției totale, al stării de sărăcie din Peștera în care a intrat Sfânta Fecioară să-L nască pe Fiul lui Dumnezeu, Făcătorul, împreună cu Tatăl și cu Duhul Sfânt, al Cerului și al Pământului, arată „taina cea din veac ascunsă și de îngeri neștiută“ (Rom. 16, 25)!

Cea mai firească atitudine la sărbătoare este sesizată și împărtășită, în uimire, de cel mai mare teolog iubitor de Dumnezeu din secolul douăzeci, la noi, la români, Părintele Profesor Dumitru Stăniloae. În celebra sa lucrare teologică de la tinerețe, intitulată „*Iisus Hristos sau Restaurarea Omului*“, scrie așa: „**Ce ne aduc Vifleemul și**

Golgota?⁴¹ Și ne lămurește printr-o frază inspirată și de mare actualitate: „**De-abia după ce întunericul a fost împrăștiat cu totul sau în parte de lumină, ne dăm seama că întunericul nu avea să fie o stare permanentă, că ținta noastră era și este lumina**“⁴². Această orientare luminoasă ne duce cu gândul chiar la steaua de deasupra Peșterii, după care s-au orientat magii și păstorii, dar și îngerii din Ceruri, primii „apostoli“ ai cerului și ai pământului, care L-au căutat și L-au aflat pe Fiul lui Dumnezeu, adevărata Lumină, Dumnezeu adevărat, Copil născut „de la Duhul Sfânt și din Fecioara Maria“⁴³ în „ieslea sărăcăcioasă, care I-a fost Domnului Casă“⁴⁴!

Așa am putea ajunge și noi, astăzi, la El, la Hristos, Prunc în ieslea din Betleem, Care ne dorește aproape, nu prin întrebări și răspunsuri și nu doar prin diferite semne omenești, ci mai ales prin cel mai frumos mod de apropiere, așa cum a venit El: „mititel și-n-fășățel“, în inimile, în sufletele și în trupurile noastre. **Astfel, duhovnicește, ne preferă și astăzi, ca și acum două mii de ani, când Sfânta Fecioară i-a devenit „Palat și Cer“, „Maică și Casă“, „Biserică și Rai ceresc“, dar și pământesc, iar mai apoi L-au cercetat primii „pelerini“, îngerii din Cer și, pe pământ, magii și păstorii.**

Astfel, fiecare dintre noi, primind lumina Iubirii întrupate, Care este Domnul nostru Iisus Hristos, încercăm să răspundem iubirii tot prin iubire, care este atât de slăbită în noi și între noi, cu toate că, la Sfânta Liturghie, mărturisim așa: „Am văzut Lumina cea adevărată, am primit Duhul cel Ceresc“⁴⁵ Îl primim, deci, real și nu simbolic, astăzi, pe Hristos – „Mesia, chip luminos“, cu aceleași manifestări evlavioase ale îngerilor și ale păstorilor: „Lăudați și cântați și vă bu-

---

1. Pr. Prof. Dumitru STĂNILOAE, *Iisus Hristos sau Restaurarea omului*, Ed. Basilica, București, 2013, p. 113.

2. Pr. Prof. Dumitru STĂNILOAE, *Iisus Hristos sau Restaurarea omului...*, p. 114.

3. Art. 3 din *Simbolul de credință (Crezul)*.

4. Colind românesc.

5. Cântare la Sfânta Liturghie.

curați“! Sfântul Grigore Teologul, tot tainic, ne îndeamnă să săltăm, așadar, doxologic:

„Hristos Se naște, slăviți-L!
Hristos din Ceruri, întâmpinați-L!
Hristos pe pământ, înălțați-vă!
Cântați Domnului tot pământul
Și, cu bucurie, laudați-L, popoare, că S-a preaslăvit!“

Preaiubiți frați și surori în Domnul,

Suntem bucuroși, împreună, în chip duhovnicesc, lăuntric, prin prezența Pruncului Dumnezeiesc, Care ni Se dăruiește din Peștera Betleemului către cea din inimile noastre purificate și dornice de pace, din care izvorăște iubirea curată de Dumnezeu și de semeni.

Inimile se umplu astfel de Hristos, devin „altar“ pe care, tainic, El săvârșește „Liturghia“ îndumnezeirii noastre aici, pe pământ, ca arvună a celei veșnice în „ziua cea fără de înserare a Împărăției Sale“. Spontan, inima pulsează în toate venele trupului nostru căldura unei prezențe care ne armonizează, ne umanizează și ne face primitori de Dumnezeu. Această simfonie divino-umană, prin minunea Întropării Domnului, exprimată doxologic: „Slavă întru cei de Sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bunăvoire“ (Luca 2, 14) se perpetuează, iată, și acum, în toate bisericile noastre devenite „Betleem“ liturgic și case ale Domnului, „Cerul de pe pământ“⁶!

Din această stare mistică, simțim că Hristos trăiește aieva în noi, precum ne arată lămuritor Sfântul Apostol Pavel: „Nu mai trăiesc eu (singur, solitar – n.n.), ci Hristos trăiește în mine“ (Galateni 2, 20).

Astfel, spațiul nostru lăuntric devine, prin Hristos, „palat“ încăpător și primitor al oricărui oaspete, omul, fratele nostru, de oriunde și oricine ar fi el.

Din starea trăirii în comuniune cu „Oaspetele Cerului“, Fiul lui Dumnezeu, Care, prin Întropare, devine și Fiul Omului, izvorăște

---

6. SF. GHERMAN AL CONSTANTINOPOLULUI, *Tâlcuirea Sfintei Liturghii*, Ed. Mitropoliei Olteniei, Craiova, 2005, p. 27.

disponibilitatea mărturisitoare a supremei bucurii și, deodată cu ea, se aprinde „scânteia“ luminoasă prin care vin oaspeții invitați din lumea noastră, așa cum suntem, cât mai mulți, pentru a ne converti lăuntric, de la omenescul din noi la starea sacră de fii ai lui Dumnezeu, „cu inima curată“ (Matei 5, 8). **Așa se naște și între noi o nouă atitudine mult dorită, a frățietății reale, care se întreține cu „jarul“ iubirii Domnului de pe „altarul“ inimii ospitaliere și dăruitoare! Acesta este adevăratul sens al Nașterii Domnului: renașterea spirituală și, în chip real, revenirea la o viață asemănătoare cu a pruncilor nevinovați, curați la inimă, plini de voieșie în manifestările lor comunitare, spontane și iubitoare, fără condiționări trecătoare. Ei iubesc sincer și dezinteresat pe mama și pe tata, pe bunicul și pe bunica, pe dascăli, pe preot și pe toți oamenii pe care îi întâlnesc. De aceea, pentru că au atitudinea Fiului lui Dumnezeu, Pruncul de la Betleem, sunt cei mai credibili martori ai bucuriei Nașterii Domnului pentru noi toți.**

Doar în această realitate, a vieții trăite cu puritate de copil, vegheată atent de părinți și de educatori, înțelegem de ce Domnul, prin Întrupare, ne-a îndemnat să-i luăm pe copiii ca modele în viața noastră mult prea afundată în griji, în preocupări solitare și în atitudini adesea neprietenosă față de semenii, orientate mai mult spre bucuriile efemere, prea costisitoare, prea zgomotoase și, uneori, prea artificiale, fără duh pașnic, fratern, comunitar și filantropic. Acesta este înțelesul real al sărbătorii Crăciunului, pe care l-am moștenit „din moși-strămoși“, de la Dunăre și Carpați, așezat delicat în imensa „câmpie“ a sufletului românesc generos! Nu întâmplător, chiar copiilor, la noi, la români, de secole bune, le-a revenit menirea sfântă de a ne vesti Nașterea Domnului, pe cea mai sensibilă „coardă“ a bucuriei, **colindul**.

Ei, când ne aduc vestea Nașterii Domnului prin „colindul sfânt și bun“, sunt și mesagerii îngerilor, dar și ai magilor și ai păstorilor. Ei actualizează în sufletele noastre Evanghelia, cu înțelesurile ei suave care, accesibilă celor mici și celor mari, la sat și la oraș, ne adună într-o unică Liturghie! Așa a devenit poporul nostru primitor de Dumnezeu, în suflete, în inimi, în case și în toate manifestările sale comunitare,

păstrate înțelept în datini, în obiceiuri și în tradiții, la sfânta sărbătoare a Nașterii Domnului! **Cu cât suntem mai preocupați de perpetuarea autenticului din cuvintele colindelor bătrânești și din melodioasele armonii cântate de copii și nu numai, se estompează, măcar de sărbători, separarea dintre generații și se obține familiaritatea creștinească și românească, acasă și în lume, hrănitore de comuniune și solidaritate, indiferent de vârstă, de stare socială și de condițiile în care trăim.**

Iubiților,

Pe această notă, pe care toți o dorim, din suflet, mai optimistă, a unei simfonii întruchipate prin darul rugăciunilor și al manifestărilor spirituale și filantropice, tainic și real, ajungem acasă! De la sfintele slujbe din toate bisericile și mănăstirile noastre, luăm dar sporit de înțeles mai duhovnicesc în viață și ne apropiem de realitățile dumnezeiești, deodată cu dorințele noastre personale, în lumea devenită prea îngrijorată de absența, în unele locuri și situații, a păcii reale sau de starea de singurătate și de bătrânețe, mai ales din pricina părăsirii satelor de tineri și a țării de muncitorii cu brațele harnice și atât de eficiente, plecați, din păcate, acolo, departe.

Dar chiar și astfel de stări reale, bune și mai puțin bune, pe care le traversăm toți, putem să le depășim împreună, prin credință puternică, cu înțelepciune și cu discernământ, cu sfaturile și chemările Sfintei Biserici – Mama noastră sufletească și prin slujirea și râvna bunilor noștri păstori de suflete, în toate comunitățile creștinești.

Astfel, în toată Eparhia, cu participarea și jertfelnicia exemplară a dumneavoastră, a tuturor, dragi frați și surori din tot locul, de toate vârstele și stările, în anul ce-l încheiem, ne-am bucurat de două programe pastorale-comunitare, acasă și la românii migranți, frații noștri de-o lege, de-o limbă și de același cuget, mereu păstrători ai unității și ai dreptei credințe. Primul program pastoral constă în responsabilizarea noastră sporită, slujitori și credincioși, pentru ocrotirea, ajutorarea și prețuirea mai atentă a vârstnicilor singuri și bolnavi, ori nevoiași

în casele lor, mai ales a celor în stare de neputință, singurătate și de suferință, dar și din centrele comunitare.

Toate semnele dragostei fraterne, pornite din inițiativa Bisericii și susținute minunat de slujitori și de voluntari, sunt o mărturie vie a jertfelniciei, a omeniei creștinești și a dărnicii filantropice, izvorâte prin darul sacru al Domnului, Sfânta Liturghie: de la Altarul lui Hristos la „altarul aproapelui“, cum arată Sf. Ioan Gură de Aur!

Se cuvine azi să adresăm sincere, curate și îndatoritoare mulțumiri preoțimii noastre receptive, voluntarilor cu vârste „de la tinerețe până la bătrânețe“ și tuturor celor pe care-i cunoașteți. Toți cei ce vă recunoașteți în binele făcut, vă rugăm să primiți dorirea de a avea bucurie neveștejită în inimi!

Așa face și Domnul, Care ne spune: „Întrucât ați făcut (acest bine – n.n.) celor mai mici frați ai Mei, Mie ați făcut“ (Matei 25, 40). Deci, chiar Hristos Domnul ne confirmă, la Nașterea Sa, această binecuvântare!

De asemenea, al doilea program bisericesc binecuvântat tot de Sfântul Sinod, la propunerea Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, este referitor la binefacerea rugăciunii înălțate către Domnul prin cântarea bisericească și cu ajutorul innogramei tradiționale a Ortodoxiei, în general, și a celei românești, în special.

De două secole, așa cum se cunoaște de cei mai mulți, pe firul tradiției strămoșești, innografi, asemenea ieromonahului sfânt Macarie, recent canonizat de Sfântul Sinod, au lucrat pentru „românirea“ muzicii bisericești, astfel încât melosul sacru să ajungă de pe portativul notelor pe cel al „coardelor“ sensibile ale inimilor noastre, până la măsurile bucuriei de „a ne regăsi ca un cor“⁷, în armonie și unitate „în Hristos și în Biserică“ (Efeseni 5, 32), în noi și între noi, așa încât „toată suflarea să laude pe Domnul“ (Psalmul 150, 6)!

Părinților, dascălilor și copiilor li se cuvin aprecieri concrete, prin semnele iubirii așezate în ofrandele tradiționale românești, spre a răspunde și noi pentru darurile lor dumnezeiești, pe care le-au oferit

---

7. SFÂNTUL IGNATIE AL ANTIOHIEI, *Epistola către efeseni*, cap. IV, în: col. „P.S.B.“, vol. 1, Ed. I.B.M.B.O.R., București, 1979, pp. 158-159.

Domnului în biserici, la dumnezeieștile slujbe. Glasurile de copii la Sfintele Liturghii, îndeosebi la sărbătorile Sfântului Apostol Andrei de la Galați ori ale Sfântului Nicolae, la Brăila, precum și la întrunirile conferințelor semestriale de la Galați, Tecuci, Brăila, Frumușița – Tg. Bujor, de la Seminarul „Sf. Ap. Andrei“ și la Însurăței, au răsunat până la ușile cerului, **s-au unit cu cele ale puterilor netrupești la Liturghia Îngerească și s-au odihnit în inimile noastre, aidoma negrăitelor răpiri acolo unde „ochiul n-a văzut, urechea n-a auzit și la inima omului nu s-a suit“ (I Cor. 2, 9)!**

Dar simfonia liturgică, prin glasuri de copii actualizând Betleemul la Nașterea Domnului, s-a simțit ca un dar mare și ceresc al comuniunii în toate bisericile, în unitate: bătrânii, chiar și la 100 de ani, credincioșii de toate vârstele, preoțimea, cântăreții, profesorii de religie, reuniți la Sfânta Masă ca o familie, spre bucuriile de acasă!

Așa să fie și astăzi, la Nașterea Domnului, în toate sfintele lăcașuri, în toate casele creștinilor și în toate sufletele, în noi și între noi, precum ne-au arătat copiii atât la Betleemul istoric, dar și acum:

„Îngerii cântau,
Păstorii fluierau,
Magii se-nchinau,
Toți se bucurau!“⁸

„Care bucurie și aici să fie,
De la tinerețe pân’ la bătrânețe!“⁹

Continuăm, în lumina bucuriei și a ospitalității agapice și filantropice, oriunde este posibilă fapta iubirii: de la comuniunea din biserici până în sufletele și în casele noastre, nu numai cu mese încărcate de bucate, ci mai ales pline de ospitalitate față de cei de aproape și de cei de departe.

Adună, Doamne, „în căsuță și la măsuță“, cum ne chema Cuviosul sfânt Paisie de la Sihla, și bogatul, și săracul, și copilul, și bunicul, așa cum am moștenit obiceiul din strămoși!

---

8. Colind românesc.

9. Colind românesc.

„Și-acum te las, fii sănătos
Și vesel de Crăciun,
Dar nu uita, când ești voios,
Române, creștine, să fii bun!”¹⁰

Vă dorim din inimă, de Sfintele Sărbători, pace și sănătate, bucurie și creștinească bunătate, de la tinerețe până la bătrânețe, în toate orașele, satele, casele și sufletele.

La mulți ani!
Al vostru de tot binele voitor
și către Hristos Domnul smerit rugător,

† Casian
Arhiepiscopul Dunării de Jos

---

10. Colind românesc.